

PARTICIPEM

Procés participatiu de modificació de l'Ordenança de convivència de Barcelona

Modificació de l'Ordenança de convivència

Sessió presencial, 18.30 h.

Modificació de l'Ordenança de convivència

Després de divuit anys de vigència de l'Ordenança de convivència, cal adequar-la a les noves demandes i necessitats de la ciutadania, així com als canvis legals que s'han produït.

Durant aquests anys, Barcelona ha viscut transformacions importants i la societat barcelonina també és diferent; per això es fa necessari un exercici de modificació d'aquesta eina jurídica amb l'objectiu de millorar la convivència i el civisme en l'ús de l'espai públic a la ciutat.

L'agost del 2023, amb el decret per reformar l'Ordenança, es van començar els treballs i ara s'ha iniciat el procés participatiu per obrir a la ciutadania i les entitats la participació en la modificació, en un exercici necessari de democràcia participativa i transparència.

Aquesta Ordenança pretén preservar l'**espai públic** com a lloc de convivència i civisme on totes les persones puguin dur a terme, en llibertat, les seves activitats de lliure circulació, oci, trobada i esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i els drets de les altres persones i a la pluralitat d'expressions i formes de vida diverses que hi ha a la ciutat.

El procés participatiu

És un procés **participatiu consultiu**, amb una metodologia de debat oberta i inclusiva **sobre els canvis que es poden proposar en l'Ordenança de convivència**.

Objectius:

- **Informar sobre els canvis necessaris** per a l'adequació a la normativa i a les sentències.
- **Recollir propostes per abordar temàtiques clau** detectades i plantejar noves respostes als reptes de convivència a l'espai públic.

Les propostes recollides durant el procés es **valoraran tècnicament** i es donarà resposta a cadascuna sobre si s'incorporen o no en **l'avantprojecte de modificació de l'Ordenança**, amb una explicació argumentada de la seva valoració.

Ordre del dia d'avui

- **Benvinguda** de la comissionada de Convivència i explicació del procés de participació
- **Bloc d'informació sobre l'ordenança** dut a terme per l'equip tècnic municipal
- **Treball per grups**
 - *Millores en les conductes regulades en l'ordenança actual*
 - *Valoració de les noves conductes que s'hi volen incorporar*
 - *Mesures alternatives en substitució de les sancions*
 - *Corresponsabilitat de cada sector sobre l'espai públic.*
 - *Altres*
- **Cloenda**

01

Claus del procés participatiu

Sessió presencial

Fases del procés de participació

(nou calendari)

Fase 5

Seguiment

Segons el procediment administratiu per a l'aprovació de l'avantprojecte de modificació

Juliol - fins a l'aprovació definitiva

- **Elaboració de l'avantprojecte normatiu** sobre la base del procés de participació.
- Revisió del projecte normatiu sobre la base dels **informes preceptius**.
- Aprovació del projecte normatiu inicial per part de la Comissió de Govern i la Comissió del Consell Municipal.
- Publicació al web municipal i al BOP de l'anunci d'aprovació inicial i començament del **període d'informació pública i audiència** durant un termini mínim de trenta dies hàbils.
- Memòria d'anàlisi de les al·legacions, els suggeriments i les esmenes, i informe jurídic, abans de l'aprovació definitiva.
- **Aprovació definitiva per part del Plenari del Consell Municipal** i publicació íntegra al BOP, a la *Gasetta Municipal* i al web municipal.

Sessions presencials en deu districtes

- 12.02.2024 Centre Cívic Urgell
- 21.02.2024 Centre Cultural La Farinera
- 28.02.2024 Centre Cívic Pati Llimona
- **13.05.2024 Espai Jove La Fontana**
- **14.05.2024 Centre Cívic Navas**
- **15.05.2024 IMEB**
- **22.05.2024 Espai Jove Boca Nord**
- **27.05.2024 Casa Orlandai**
- **29.05.2024 Seu del Districte de les Corts**
- **30.05.2024 Centre Cívic Zona Nord**

Quin és l'àmbit d'aplicació?

L'Ordenança regula qüestions de **convivència en l'espai públic.**

Àmbit d'aplicació de l'Ordenança:

- Tot el **terme municipal de Barcelona**
- **Espais públics** com ara carrers, vies de circulació, places, parcs o zones verdes o forestals, etc.
- **Edificis públics, mobiliari urbà** i la resta de béns i elements de domini públic municipal
- **Transport públic** (parades, vehicles i senyalització)
- **Platges** de Barcelona i la zona portuària en els àmbits de competència municipal
- **Espais de titularitat privada d'accés lliure** i obert al públic (per exemple, interior d'illa)

Per tant, **aquesta Ordenança no regula qüestions de convivència en les comunitats de veïns i veïnes.**

Context del debat: *De quines conductes tracta l'ordenança?*

L'ordenança **NO** regula totes les conductes que afecten la convivència en l'espai públic, perquè algunes ja estan recollides en altres ordenances i lleis.

Qüestions regulades en l'[Ordenança de convivència 2005](#)

1. ATEMPTATS CONTRA LA DIGNITAT DE LES PERSONES
2. GRAFITS, PINTADES I ALTRES EXPRESSIONS GRÀFIQUES
3. CARTELLS, PANCARTES I FULLS
4. JUGUESQUES
5. ÚS INADEQUAT DE L'ESPAI PÚBLIC PER A JOCS
6. OCUPACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC AMB CONDUCTES QUE ADOPTEN FORMES DE MENDICITAT (si es fa amb coacció o amb menors)
7. OCUPACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC PER A L'OFERIMENT I LA DEMANDA DE SERVEIS SEXUALS
8. NECESSITATS FISIOLÒGIQUES
9. CONSUM DE BEGUDES ALCOHÒLIQUES
10. COMERÇ AMBULANT NO AUTORITZAT (d'aliments, begudes i altres productes)
11. ACTIVITATS I PRESTACIÓ DE SERVEIS NO AUTORITZATS (tarot, vidència, massatges o tatuatges)
12. ÚS IMPROPI DE L'ESPAI PÚBLIC (acampar, utilitzar els bancs i els seients públics per a usos diferents, rentar-se, banyar-se o rentar roba a les fonts, els estanys o similars)
13. ACTITUDS VANDÀLIQUES I DETERIORAMENT DE L'ESPAI URBÀ
14. ALTRES CONDUCTES QUE PERTORBEN LA CONVIVÈNCIA.

No es regulen en aquesta ordenança

Exemples

- Escombraries (Ordenança de medi ambient o sobre l'ús de les vies i els espais públics)
- Drogues / substàncies il·legals (Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana o Codi penal)
- Baralles (Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana o Codi penal)
- Circulació de patinets elèctrics, motos a les voreres, etc. (Ordenança de circulació de vianants i de vehicles)

02

Informació sobre

l'Ordenança de convivència

Bloc informatiu

ACTUALITZACIÓ EN RELACIÓ AMB LA NORMATIVA ACTUAL

- Revisió del text de l'Ordenança de convivència per adaptar-lo a altres lleis i sentències dels tribunals.
- Revisió dels continguts de l'Ordenança de convivència en relació amb altres ordenances municipals posteriors.
- Adequació del procediment sancionador.
- Incorporació de la terminologia dels atemptats contra la dignitat de les persones.

ACTUALITZACIÓ EN RELACIÓ AMB LA NORMATIVA ACTUAL

Revisió del text de l'Ordenança de convivència per adaptar-lo a altres lleis i sentències dels tribunals.

- D'ençà que es va aprovar **l'Ordenança de convivència** el 2005, s'ha derogat part de la normativa que s'esmenta en el seu text, de manera que és adient actualitzar-la per fer referència a la normativa actual.
- A més, s'han aprovat legislacions específiques diverses que impacten directament en les conductes regulades en l'Ordenança, com ara la **Llei orgànica 4/2015, de 30 de març**, de protecció de la **seguretat ciutadana**. Això obliga a adequar les conductes que s'hi veuen afectades a allò que estableix aquesta normativa.
- Així mateix, els tribunals de justícia han dictat sentències que són de compliment obligatori i cal adaptar el text de l'Ordenança.

Exemples:

- L'any 2015 es va reformar el Codi penal i se'n va **eliminar el terme de faltes**. Actualment, les conductes que són mereixedores d'un retret penal poden constituir un delictes lleu, menys greu o greu, però ja no existeixen les faltes. Al llarg del text de l'Ordenança es fa referència a les faltes i cal eliminar-ho.
- S'hi fa **referència a l'RD 2393/2004** en matèria d'estrangeria, però ara està derogat.
- El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va **anul·lar la responsabilitat directa dels pares o tutors** per les infraccions comeses pels menors al seu càrrec.

ACTUALITZACIÓ EN RELACIÓ AMB LA NORMATIVA ACTUAL

Revisió dels continguts de l'Ordenança de convivència en relació amb altres ordenances municipals posteriors.

- Revisar i derogar conductes: Cal analitzar els aspectes relatius a l'ús general de l'espai públic continguts en l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics i en l'Ordenança de medi ambient, per veure si són coincidents.
- Cal aprofitar per millorar un aspecte de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals.

Exemples:

- L'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics regula els danys en un **banc del carrer o en una paperera** i l'Ordenança de convivència, també.
- La Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i benestar dels animals preveu i obliga els propietaris d'aquests animals a **netejar les deposicions i les miccions amb productes biodegradables**. Es vol aprofitar la modificació de l'Ordenança de convivència per introduir una previsió en el mateix sentit que aquesta llei dintre de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals, atès que és la norma que regula les interrelacions entre les persones i els animals domèstics.

ACTUALITZACIÓ EN RELACIÓ AMB LA NORMATIVA ACTUAL

Adequació del procediment sancionador

- D'acord amb les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
- Agilització de la tramitació dels procediments contra les persones no residents a Espanya, siguin o no estrangeres.
- Estan exempts de responsabilitat per les infraccions comeses els menors de 14 anys, d'acord amb la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana.

Exemples:

- En la graduació de la sanció, cal tenir en compte els perjudicis ocasionats amb la conducta.
- A l'hora de posar una multa, cal tenir en compte si el fet impacta molt o poc en la convivència.

ACTUALITZACIÓ EN RELACIÓ AMB LA NORMATIVA ACTUAL

Incorporació de la terminologia dels atemptats contra la dignitat de les persones

En els darrers anys s'han aprovat noves lleis, tant estatals com catalanes (la Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat i no-discriminació; la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, o la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no-discriminació), que protegeixen els atemptats contra la dignitat de les persones. Cal adaptar la terminologia establerta en aquestes lleis i incorporar els nous tipus de discriminació i els nous col·lectius especialment vulnerables en l'Ordenança de convivència.

Exemples:

- Cal ampliar els eixos de discriminació per incloure, dintre de les conductes prohibides a l'espai públic, la discriminació per raó de naixement, origen racial o ètnic, sexe, religió, convicció o opinió, edat, discapacitat, orientació o identitat sexual, expressió de gènere, malaltia o condició de salut, estat serològic i predisposició genètica a patir patologies i trastorns, llengua, i situació social o econòmica.
- Cal afegir-hi, com a conducta prohibida, el fet de promoure o fomentar l'odi.

CONDUCTES QUE PROPOSEM REVISAR

CONDUCTES INFRACTORES	DENÚNCIES	
	2022	2023
GRAFITS, PINTADES I ALTRES EXPRESSIONS GRÀFIQUES	327	488
NECESSITATS FISIOLÒGIQUES	5.805	5.018
CONSUM DE BEGUDES ALCOHÒLIQUES	35.096	34.228

CONDUCTES QUE PROPOSEM REVISAR

En vista de les dades i demanda dels ciutadans i ciutadanes de Barcelona, cal revisar les conductes amb una alta incidència en la convivència que ja es troben regulades en l'Ordenança de convivència, però que no s'han reduït com s'esperava amb les mesures adoptades.

1. Botellot i molèsties per soroll a l'espai públic: Sembla que les mesures adoptades per limitar els horaris de venda d'alcohol no són suficients per reduir el fenomen del botellot. Aquesta conducta porta aparellades altres conductes en l'espai públic que també impliquen problemes de convivència, com ara els sorolls o la brutícia, i que actualment es regulen en l'Ordenança de medi ambient. Ara bé, cal distingir entre el botellot en què es reuneixen quatre persones en una plaça del botellot que es fa prop dels locals d'oci nocturn o dels macrobotellots en què participen més de cent persones aprofitant les festes majors d'un barri.

2. Grafitis i pintades: Darrerament, s'han establert espais a la ciutat de Barcelona en els quals ciutadania i artistes professionals poden fer grafitis dins de l'àmbit considerat com a art urbà. Això no obstant, els grafitis i les pintades en indrets no autoritzats, que cada vegada augmenten més a les ciutats, contribueixen a malmetre la imatge del paisatge urbà i, d'aquesta manera, es crea una sensació de brutícia i inseguretat.

3. Necessitats fisiològiques a l'espai públic: Hi ha zones de la ciutat on aquest problema és especialment greu. Les zones més afectades, sobretot en horari nocturn, són aquelles en les quals es concentra l'oferta de bars, bars musicals, discoteques i altres activitats similars, o les que tenen carrers estrets.

Exemples:

- És el mateix un botellot de quatre persones a una plaça del barri que el botellot que se celebra aprofitant una festa major?
- És el mateix un *tag* en un mur que un grafit amb dibuixos en la persiana d'un comerç?
- Què fem quan s'orina al carrer per evitar les cues al lavabo públic durant les festes o quan s'aprofita per orinar a l'espai públic en sortir d'un local per fumar?

NOVES CONDUCTES QUE PROPOSEM INCORPORAR

Actes que atempten contra la indemnitat sexual

La Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana estableix, com a infracció lleu, en l'article 37.5: "La realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual, o l'execució d'actes d'exhibició obscena, quan no constitueixin infracció penal".

Aquesta conducta s'ha d'introduir en l'Ordenança de convivència i caldria concretar quines accions es poden considerar constitutives d'aquesta conducta. Per això, ja hi ha les conductes que es recullen en l'actual protocol "No callem" de l'Ajuntament de Barcelona i en el Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci del Departament d'Interior.

Exemples:

- Exhibicionisme obscè davant de persones adultes
- Masturbació en espais públics o oberts al públic davant de persones adultes*
- Injúria sexual
- Seguiment puntual i obscè d'una persona o grup de persones
- Fer fotos de parts íntimes del cos d'una persona
- Acorralament amb finalitat sexual
- Altres conductes que impliquin vexació sexual

ASPECTES TRANSVERSALS

Corresponsabilitat de cada sector sobre l'espai públic

Per garantir un nivell òptim de convivència a la ciutat, cal el compromís de tothom. Cal buscar mecanismes i formes d'entesa i negociació, i també cercar acords per fer possible la vida en comú a l'espai públic de Barcelona.

Exemples:

- Xerrades a residències d'estudiants de Sant Martí

ASPECTES TRANSVERSALS

Mesures alternatives en substitució de les sancions

En els supòsits previstos per la normativa es pot demanar substituir la multa que s'imposi per l'incompliment dels deures, les prohibicions o les limitacions continguts en l'Ordenança de convivència, per una mesura alternativa.

Les mesures alternatives a la sanció poden ser les següents, en funció de cada cas:

- Una mesura educativa.
- Un pla de desenvolupament personal.
- Una prestació en benefici de la comunitat en qualsevol dels recursos incorporats al catàleg.
- Una mediació.
- Qualsevol altra acció que es consideri d'interès per a la persona infractora i per a la comunitat i que tingui la finalitat de sensibilitzar la persona infractora sobre la infracció comesa, o reparar el dany de la persona o les persones perjudicades.
- Una combinació de qualsevol de les mesures expressades en les lletres anteriors.

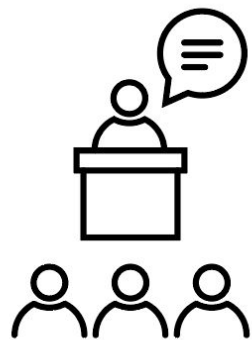
Exemples:

- Xerrades sobre salut
- Vincular persones en situació de vulnerabilitat a serveis socials municipals
- Accions en benefici de la comunitat: disseny d'un cartell per sensibilitzar sobre la prohibició d'orinar al carrer
- En els casos de sanció per banyar-se als espigons: taller amb persones amb discapacitat funcional a conseqüència d'una activitat de risc

03

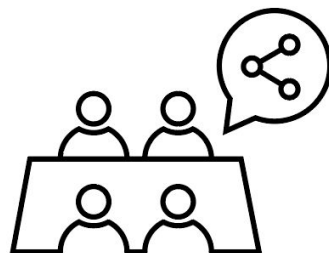
Explicació de la dinàmica de treball

DINÀMICA DE TREBALL PER GRUPS

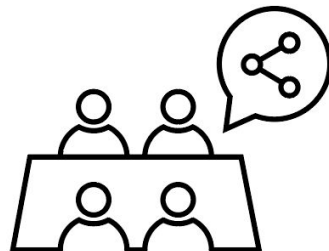
**Benvinguda
institucional i bloc
informatiu**

(25 minuts)

Treball per grups

(1 hora)

**Posada en comú
i cloenda**

Els grups presenten les seves
propostes i conclusions.

(20 minuts)

Marc del debat en els grups

Recollirem aportacions sobre el següent:

- **Millores en les conductes regulades** en l'ordenança actual
- Valoració de les **noves conductes que s'hi volen incorporar**
- **Mesures alternatives** en substitució de les sancions
- **Corresponsabilitat** de cada sector sobre l'espai públic.
- **Altres**

1. **ATEMPTATS CONTRA LA DIGNITAT DE LES PERSONES**
2. **GRAFITS, PINTADES I ALTRES EXPRESSIONS GRÀFIQUES**
3. **CARTELLS, PANCARTES I FULLS**
4. **JUGUESQUES**
5. **ÚS INADEQUAT DE L'ESPAI PÚBLIC PER A JOCS**
6. **OCUPACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC AMB CONDUCTES QUE ADOPTEN FORMES DE MENDICITAT** (si es fa amb coacció o amb menors)
7. **OCUPACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC PER A L'OFERIMENT I LA DEMANDA DE SERVEIS SEXUALS**
8. **NECESSITATS FISIOLÒGIQUES**
9. **CONSUM DE BEGUES ALCOHÒLIQUES**
10. **COMERÇ AMBULANT NO AUTORITZAT** (d'aliments, begudes i altres productes)
11. **ACTIVITATS I PRESTACIÓ DE SERVEIS NO AUTORITZATS** (tarot, vidència, massatges o tatuatges)
12. **ÚS IMPROPI DE L'ESPAI PÚBLIC** (acampar, utilitzar els bancs i els seients públics per a usos diferents, rentar-se, banyar-se o rentar roba a les fonts, els estanys o similars)
13. **ACTITUDS VANDÀLIQUES I DETERIORAMENT DE L'ESPAI URBÀ**
14. **ALTRES CONDUCTES QUE PERTORBEN LA CONVIVÈNCIA**

PARTICIPEM

Procés participatiu de modificació de l'Ordenança de convivència de Barcelona

Gràcies per la teva
participació